

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово - економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____Л.М.Рославець
_____ 20__ р.

**Методичні вказівки щодо організації
самостійної роботи студентів
з дисципліни**

**Етика та психологія ділових відносин
для студентів 3 курсу
спеціальностей:**

- 151 «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології»
141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
133 «Галузеве машинобудування»

Уклав

О.М. Гайдей

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол № _____
від „____” ____ 20__ р.

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Самостійне заняття № 1

Тема: Свідомість та психіка.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про психіку. Фізіологічні основи психіки людини.
- 2 Розвиток психіки тварин та людини.
- 3 Поняття про свідомість. Структура свідомості та її основні характеристики.

Література:

- 1 Маклаков а.г. Общая психологія: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Розкрийте поняття «Психіка»?
- 2 Вкажіть основні етапи розвитку психіки людини?
- 3 Охарактеризуйте загальну будову нервової системи людини, її центральну та периферичну частину?
- 4 Чим відрізняється психіка людини від психіки тварин?
- 5 Дайте визначення поняття «свідомості» як вищого рівня психічного відображення дійсності?
- 6 Охарактеризуйте основні складові в структурі свідомості?

Самостійне заняття № 2

Тема: Пізнавальні психічні процеси особистості.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Основні властивості відчуттів. Сенсорна адаптація
- 2 Види сприйняття та їх характеристика .

Література:

- 1 Маклаков а.г. Общая психологія: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Що таке сенсорна адаптація?
- 2 Вкажіть основні властивості відчуттів?
- 3 Охарактеризуйте основні види сприйняття?
- 4 В чому проявляються індивідуальні відмінності сприйняття?
- 5 В чому заключається взаємозв'язок між сприйняттями та відчуттями?

Самостійне заняття № 3

Тема: Пізнавальні психічні процеси особистості.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Процеси пам'яті. Раціональні прийоми запам'ятування.
- 2 Поняття про увагу. Види уваги, їх характеристика.
- 3 Властивості уваги і їх розвиток в професійній діяльності.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психологія: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І. Веракіс, Ю.І. Завалевський, К.М. Левківський. – Х.-К., 2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Визначте, що таке увага? Яким чином увага пов'язана з іншими пізнавальними процесами?
- 2 Які існують властивості уваги? Яким чином вони впливають на ефективність трудової діяльності?
- 3 Які є види уваги?
- 4 Охарактеризуйте запам'ятування як процес пам'яті?
- 5 В чому виявляються процеси зберігання та забування?
- 6 Вкажіть, за допомогою яких пройомів можна підвищити якість запам'ятування?

Самостійне заняття № 4

Тема: Емоційно - вольова сфера особистості.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про емоції і почуття.
- 2 Основні емоційні стани і їх зовнішній вираз.
- 3 Види почуттів і їх формування в професійній діяльності.
- 4 Поняття про волю.
- 5 Характеристика та структура вольових дій.
- 6 Вольові якості особистості, їх розвиток. Особливості прояву волі в професійній діяльності.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психологія: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.

- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В. Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 У чому полягає відмінність між емоціями та почуттями?
- 2 Охарактеризуйте основні види почуттів?
- 3 Охарактеризуйте основні емоційні стани?
- 4 Дайте характеристику вищим почуттям людини?
- 5 Назвіть фактори, що обумовлюють формування позитивних та негативних емоцій?
- 6 В чому заключається різниця в емоційних проявах людей?
- 7 Розкрийте зміст волі як процесу свідомого регулювання поведінки?
- 8 Прослідкуйте зв'язок між вольовими діями та почуттями?
- 9 Розкрийте зміст структурних компонентів вольових дій?
- 10 Які чинники, на вашу думку, справляють найбільший вплив на розвиток волі людини?
- 11 У чому полягає слабкість волі і які її причини?

Самостійне заняття № 5

Тема: Психічні стани особистості та їх регуляція.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів та їх характеристика.
- 2 Емоційний стрес і регуляція емоційних станів.

Література:

- 1 Маклаков а.г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Чому стрес вважають неспецифічною реакцією організму?
- 2 Вкажіть умови виникнення стресу?
- 3 Вкажіть механізми регуляції психічних станів?
- 4 За якими принципами класифікуються психічні стани?
- 5 Охарактеризуйте зовнішні вияви психічних станів у людини?

Самостійне заняття № 6

Тема: Психологія особистості.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Теорії особистості.
- 2 Спрямованість та мотиви поведінки особистостію

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Охарактеризуйте основні теорії особистості?
- 2 У чому полягає сутність спрямованості особистості? Чи можна розуміти спрямованість людини як прояв усіх притаманних їй спонукань?
- 3 У чому може виявлятись позитивна і негативна установка в житті людини? Чи можна формувати її цілеспрямовано і як саме?
- 4 Яку роль відіграють інтереси в діяльності людини?
- 5 Охарактеризуйте основні види мотивів? З'ясуйте їх вплив на формування особистості?

Самостійне заняття № 7

Тема: Психологічна характеристика діяльності.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про діяльність. Структура діяльності.
- 2 Основні види діяльності, їх психологічні особливості.
- 3 Способи діяльності. Формування вмінь та навичок.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, 3.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Якими є головні компоненти діяльності?
- 2 У чому полягає суть процесу екстеріоризації дії?
- 3 У чому полягає суть процесу інтеріоризації дії?
- 4 Якою є послідовність етапів формування навички?

5 Якими є характерні ознаки гри як різновиду діяльності?

6 Якими є характерні ознаки навчання як різновиду діяльності?

7 Якими є характерні ознаки праці як різновиду діяльності?

Самостійне заняття № 8

Тема: Міжособові відносини в колективі. Поняття про корпоративну культуру.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

1 Морально-психологічний клімат в колективі. Методи вивчення морально-психологічного клімату.

2 Система міжособових відносин в колективі.

3 Поняття про корпоративну культуру.

Література:

1 Шеломенцев В.Н., Этикет и культура общения: Учебн. пособие. – Киев: ООО „Обериг”, 1995.

2 Психология и этика делового общения: Учебник для ВУЗов / под ред. проф. Лавриненко. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2003.

3 Орбан – Лембrik Л.Е., Соціальна психологія. Книга 1.- Київ: „Либідь”, 2004.- 573с.

4 Чмут Г.К., Чайка Г.Л.: Етика ділового спілкування: навч. посібник. – 2 вид., - К.: Викар, 2002. – 223с.

Питання для самоконтролю:

1 Яким чином морально - психологічний клімат колективу впливає на ефективність виробничої діяльності?

2 Вкажіть фактори, які впливають на формування МПК?

3 Якими методами можна дослідити морально – психологічний клімат колективу?

4 Охарактеризуйте поняття корпоративної культури?

5 Яким чином відбувається формування корпоративної культури конкретного підприємства?

Самостійне заняття № 9

Тема: Конфлікти в ділових стосунках та шляхи їх розв'язання.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

1 Стратегії поведінки в конфліктній ситуації.

2 Способи розв'язання конфліктних ситуацій.

3 Типи конфліктних особистостей.

Література:

1 Орбан – Лелебрик Л.Є.. Психологія управління: посібник. – К.: академвидав, 2003.

2 Тарнавська Н.П., Пушкар Р.М.. Менеджмент: Теорія і практика: Підручник для ВУЗів. – Тернопіль: карт-бланш, 1997.

3 Чмут Г.К., Чайка Г.Л.: Етика ділового спілкування: навч. посібник. – 2 вид., - К.: Викар, 2002.

4 Бороздина Г.В. Психология делового общения: Учебн. пособие. – 2-е изд. – М.: Инфра – М -, 2001.

Питання для самоконтролю:

- 1 Проаналізуйте основні риси поведінки конфліктних особистостей?
- 2 Які прийоми необхідно застосовувати при взаємодії з конфліктною особистістю
- 3 Які основні джерела та причини виникнення конфліктів в організації?
- 4 Охарактеризуйте можливі способи розв'язання конфліктних ситуацій?
- 5 Охарактеризуйте основні стилі поведінки особистості в умовах конфлікту.

Самостійне заняття № 10**Тема: Етикет ділового спілкування.****Питання, що виносяться на самостійне вивчення:**

- 1 Форми обговорення ділових проблем: переговори, нарада, збори, «мозковий штурм», ділова доповідь.
- 2 Професійна етика. Норми професійних ділових відносин.
- 3 Правила поведінки службовців і керівника.
- 4 Етика та етикет у взаємовідносинах з клієнтами та партнерами п бізнесу.

Література:

- 1 Хміль Ф.І.. Ділове спілкування: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: „Академвидав”, 2004.- 278с.
- 2 Шеломенцев В.Н., Этикет и культура общения: Учебн. пособие. – Киев: ООО „Обериг”, 1995.
- 3 Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Етика ділового спілкування: Навч. Посібник. - К.: Центр учебової літератури, 2007 – 344с.
- 4 Чмут Г.К., Чайка Г.Л.: Етика ділового спілкування: навч. посібник. – 2 вид., -К.: Викар, 2002. – 223с.
- 5 Психология и этика делового общения: Учебник для ВУЗов / под ред. проф. Лавриненко. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2003.

Питання для самоконтролю:

- 1 Обґрунтуйте, чому професійні дискусії мають особливе значення в діловому житті?
- 1 Які є різновиди зборів? На які етапи можна розділити збори?
- 2 Як повинен готоватися до зборів промовець?
- 3 Вкажіть різновиди доповідей?
- 4 Якою може бути структура доповіді?
- 5 Вкажіть способи впливу на аудиторію під час доповіді?
- 6 Які етичні норми поведінки необхідні працівникам будь-якої організації для успішної роботи з клієнтами?
- 7 Дайте визначення службового етикету?
- 8 Які правила етикету в колективі Ви вважаєте найбільш доречними?
- 9 Які етичні норми поведінки повинні бути притаманні керівникам?